

Elisenvaaran lukion opiskelijaksi ottamisen perusteet

Sivltk 14.05.2025
72/12.00.00/2025

Lukiolaissa 714/2018 tarkoitettuun koulutukseen pyrkivällä on lain 19 §:n mukaan oikeus hakeutua haluamaansa oppilaitokseen.

Lain 20 §:n mukaan

”Opiskelijaksi ottamisesta oppilaitokseen päättää koulutuksen järjestäjä.

Opiskelija otetaan suorittamaan:

- 1) nuorille tai aikuisille tarkoitettua lukiokoulutuksen oppimäärää suomen, ruotsin tai englannin kielellä sekä ylioppilastutkintoa;
- 2) nuorille tai aikuisille tarkoitettua 6 §:ssä tarkoitettua erityisen koulutustehtävän mukaista lukion oppimäärää sekä ylioppilastutkintoa tasoltaan vastaavaa kansainvälistä tutkintoa; tai
- 3) yhden tai useamman lukiokoulutuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen opintoja (*aineopiskelija*).

Poiketen siitä, mitä hallintolain ([434/2003](#)) 7 luvussa säädetään, valitsematta jättämisestä voidaan ilmoittaa hakijalle kirjallisesti, jos opiskelijaksi ottamisessa käytetään 19 §:n 2 momentissa tarkoitettuja valtakunnallisia hakumenettelyitä. Koulutuksen järjestäjän tulee kuitenkin antaa opiskelijaksi ottamista koskeva hallintopäätös, jos hakija sitä kirjallisesti tai suullisesti pyytää 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tässä momentissa tarkoitetun ilmoituksen opiskelijavalinnan tuloksesta.”

Lukiolain 21 §:n mukaan

”Tämän lain mukaiseen koulutukseen voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut perusopetuksen oppimäärän tai sitä vastaavan aikaisemman oppimäärän taikka sellaisen ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden lukiokoulutusta vastaaviin opintoihin. Opiskelijaksi voidaan painavasta syystä ottaa myös henkilö, jolla koulutuksen järjestäjä katsoo muutoin olevan riittävät edellytykset opinnoista suoriutumiseen. Poiketen siitä, mitä hallintolain 45 §:n 2 momentissa säädetään, opiskelijaksi ottamista koskeva päätös tulee tällöin perustella. Hakijaa ei voida ottaa opiskelijaksi, jos hänellä ei ole riittäviä valmiuksia opetuskielen suulliseen ja kirjalliseen käyttämiseen ja ymmärtämiseen.”

Lain 22 §:n mukaan

”Opiskelijaksi ottamisessa on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita.

Nuorille tarkoitettussa lukiokoulutuksessa opiskelijaksi ottamisen perusteena käytetään hakijoiden aiempaa opintomenestystä ja hakutoiveita. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisesti järjestettävistä valinta- tai soveltuvuuskokeista ja muista lisänäytöistä. Valintaperusteista ja niiden painottamisesta opiskelijavalinnassa säädetään tarkemmin opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

Koulutuksen järjestäjä kuitenkin päättää opiskelijaksi ottamisen perusteista otettaessa opiskelijoita suorittamaan englanninkielistä lukion oppimäärää tai 6 §:ssä tarkoitettua erityisen koulutustehtävän mukaista

ylioppilastutkintoa tasoltaan vastaavaa kansainvälistä tutkintoa ja siihen valmistavia opintoja, jollei 2 momentin nojalla annetussa opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa toisin säädetä. ([19.12.2024/801](#))

Koulutuksen järjestäjä päättää aikuisille tarkoitettuun lukiokoulutukseen sekä yhden tai useamman lukiokoulutuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen opintoihin opiskelijaksi ottamisen perusteista. Alle 18-vuotias hakija voidaan ottaa suorittamaan aikuisille tarkoitettua lukiokoulutuksen oppimäärää ainoastaan hakijan terveydentilaan tai henkilökohtaiseen elämäntilanteeseen liittyvästä perustellusta syystä. Perusteltu syy tulee yksilöidä opiskelijaksi ottamista koskevassa päätöksessä. ([30.12.2020/1217](#))”

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa opiskelijaksi ottamisesta lukiokoulutuksessa 838/2021 säädetään tarkennuksista valintaperusteita ja niiden painotusta koskien.

Asetuksen 3 §:n mukaan

“Jos koulutukseen hakeutuvia on enemmän kuin täytettäviä opiskelupaikkoja, opiskelijat otetaan lukioon perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitetun perusopetuksen päättötodistuksen äidinkielen ja kirjallisuuden, toisen kotimaisen kielen, vieraiden kielten, uskonnon tai elämänkatsomustiedon, historian, yhteiskuntaopin, matematiikan, fysiikan, kemian, biologian, terveystiedon ja maantiedon arvosanojen aritmeettisen keskiarvon osoittamassa järjestyksessä. Valinnaisaineiden erillisiä arvosanoja ei huomioida keskiarvoa laskettaessa lukuun ottamatta A2- ja B2-kielten valinnaisia arvosanoja. Keskiarvo lasketaan kahden desimaalin tarkkuudella. Jos hakija on perusopetuksen päättötodistuksen saamisen jälkeen korottanut arvosanoja, otetaan korotetut arvosanat huomioon, jos niistä on opetuksen järjestäjän antama todistus.

Otettaessa opiskelijoita 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin hakukohteisiin, voidaan 1 momentissa tarkoitettua keskiarvoa laskettaessa ottaa huomioon painotettujen oppiaineiden arvosanat koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla.

Jos useammalla hakijalla on sama keskiarvo, asetetaan hakijat järjestykseen seuraavien perusteiden mukaisesti:

- 1) hakutoivejärjestys;
- 2) edellä 1 momentissa tarkoitettujen oppiaineiden sekä liikunnan, käsityön, kotitalouden, musiikin ja kuvataiteen arvosanojen aritmeettinen keskiarvo.”

Lukioasetuksen 5 §:n mukaan

”Hakijan lukiokoulutuksen suorittamiseen tarvittavien riittävien edellytysten varmistamiseksi koulutuksen järjestäjä voi asettaa alimman hyväksytyn keskiarvon rajan, jolla hakija voidaan ottaa opiskelijaksi.”

Asetuksen 6 §:n mukaan

”Koulutuksen järjestäjä voi ottaa osan opiskelijoista sellaisista hakijoista, joilla ei ole perusopetuslaissa tarkoitetun perusopetuksen päättötodistusta. Opiskelijaksi ottamisen edellytyksistä säädetään lukiolain 21 §:ssä. Jos hakija on suorittanut lukiolain 21 §:n 1 momentissa tarkoitetun sellaisen ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden lukiokoulutusta vastaaviin opintoihin, koulutuksen järjestäjän tulee arvioida hakijan opetuskielen hallinta ja muut edellytykset suoriutua lukio-opinnoista. Hakijaa ei voida ottaa opiskelijaksi, jos hänellä ei ole riittävää valmiutta hakukohteen opetuskielen suulliseen ja kirjalliseen käyttämiseen ja ymmärtämiseen.

Tämä asetuksen 3 §:ssä säädetystä poiketen opiskelijavalintaan sovelletaan, mitä 1 momentissa säädetään, jos hakija on perusopetuslain 17 a §:ssä tarkoitetun erityistä tukea koskevan päätöksen nojalla opiskellut opetussuunnitelman perusteiden mukaan yksilöllistetyn oppimäärän mukaisia opintoja matematiikassa ja äidinkieliessä, ja hänellä on perusopetuksen päättötodistuksessa tästä merkintä edellä mainituissa oppiaineissa.”

Lukioasetuksen 7-9 §:ssä säädetään edelleen pääsy- ja soveltuvuuskokeen järjestämisestä, lisänäyttöjen huomioimisesta sekä pääsy- ja soveltuvuuskokeesta ja lisänäytöistä annettavista valintapisteistä.

Asetuksen 7 §:n mukaan

”Jos koulutuksen järjestäjä järjestää pääsy- tai soveltuvuuskokeen, kokeeseen on kutsuttava kaikki hakukohteeseen hakeneet hakijat. Opiskelijaksi ei voida ottaa hakijaa, joka ei osallistu pääsy- tai soveltuvuuskokeeseen. Koulutuksen järjestäjän on tiedotettava hakijoille etukäteen, minkälaisista osista pääsy- tai soveltuvuuskoe muodostuu ja miten kokeen eri osat pisteytetään.”

Asetuksen 8 §:n mukaan

”Koulutuksen järjestäjä voi ottaa huomioon myös hakijan muun koulutuksen, harrastukset tai muita lisänäyttöjä.”

Asetuksen 9 §:n mukaan

”Pääsy- ja soveltuvuuskokeista sekä 8 §:ssä tarkoitetuista lisänäytöistä voidaan antaa yhteensä 0–10 valintapistettä. Koulutuksen järjestäjä voi asettaa pääsy- ja soveltuvuuskokeesta sekä lisänäytöistä vaaditun alimman hyväksytyn pisterajan, jolla hakija voidaan ottaa opiskelijaksi.”

Elisenvaaran lukion opiskelijaksi ottamisen perusteena on vuosien ajan edellytetty edellä viitatus Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen 838/2021 3 §:ssä tarkoitettujen oppiaineiden aritmeettista vähimmäiskeskisarvoa 7,0 perusopetuslaissa 628/1998 tarkoitetun perusopetuksen päättötodistuksessa. Jos hakija on perusopetuksen päättötodistuksen saamisen jälkeen korottanut arvosanojaan, on korotetut arvosanat otettu huomioon, jos niistä on ollut opetuksen järjestäjän antama todistus. Osoitukseksi opetuskielen (suomi) taidosta on hyväksytty perusopetuksessa suoritettu oppimäärä suomen kielessä, suomen kielessä toisena toisena kielenä tai suomen kielessä toisena kotimaisena kielenä (perusopetuksen oppimäärä). Muita hakijoita on otettu opiskelijaksi harkinnanvaraisessa haussa (sekä yhteishaussa että jatkuvassa haussa), edellyttäen todistuksia aiemmin suoritetuista opinnoista ja kieliopinnoista (suomi) sekä henkilökohtaista haastattelua, joka on voitu toteuttaa myös etäyhteyden kautta. Perusteita on noudatettu nuorten ja aikuisten lukiokoulutuksessa sekä otettaessa opiskelijoita yhden tai useamman lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvän oppiaineen opintoihin (aineopiskelija).

Toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten myötä tarkoituksenmukaiseksi on arvioitu Elisenvaaran lukion opiskelijaksi ottamisen perusteiden tarkistaminen ja vahvistaminen sivistyslautakunnan päätöksellä.

Pöytyän kunnan hallintosäännön 36 §:n mukaan sivistyslautakunta päättää koulutuksen, opetuksen järjestämisen ja oppilaaksi ottamisen perusteista ja oppilasalueiden vahvistamisesta. Lukion rehtori päättää hallintosäännön 43 §:n mukaan lukion opiskelijoiden ottamisesta (LukioL 19-20 §:t).

Valmistelijat

sivistysjohtaja ja Elisenvaaran lukion rehtori

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä lainsäädäntöä täydentävät, Elisenvaaran lukion opiskelijaksi ottamisen perusteet 1.8.2025 alkaen seuraavasti:

- Lukiokoulutuksen suorittamiseen tarvittavien riittävien edellytysten varmistamiseksi edellytyksenä opiskelijaksi ottamiselle on, että Opetus- ja kulttuuriministeriön antaman asetuksen 838/2021 3 §:ssä tarkoitettujen oppiaineiden aritmeettinen keskiarvo hakijan perusopetuslaissa 628/1998 tarkoitetun perusopetuksen päättötodistuksessa on vähintään 7,0. Jos hakija on perusopetuksen päättötodistuksen saamisen jälkeen korottanut arvosanojaan, otetaan korotetut arvosanat huomioon, jos niistä on opetuksen järjestäjän antama todistus.

- Opetus- ja kulttuuriministeriön antaman asetuksen 838/2021 6 §:ssä tarkoitettujen hakijoiden osalta edellytyksiä lukio-opinnoista suoriutumiseen arvioidaan hakijan toimittamien, suoritetusta koulutuksesta annettujen todistusten, tietojen sekä haastattelun perusteella (harkinnanvarainen haku / valinta). Haastattelu voidaan toteuttaa myös etäyhteyttä hyödyntäen.

- Kielitaito opetuskielen suulliseen ja kirjalliseen käyttämiseen ja ymmärtämiseen lukio-opinnoista suoriutumiseksi arvioidaan riittäväksi osana perusopetuslain 628/1998 mukaista perusopetusta suoritettua suomen kielen, suomi toisena kielenä tai suomi toisena kotimaisena kielenä -oppimäärän (perusopetuksen oppimäärä) perusteella. Muiden hakijoiden osalta riittävä kielitaitotaso (suomen kieli, keskimäärin B1-taso) todennetaan haastattelussa, joka voidaan toteuttaa myös etäyhteyttä hyödyntäen, sekä tarvittavin muin selvityksin, kuten opiskelijan toimittamalla kielitodistuksella.

Elisenvaaran lukion opiskelijaksi ottamisen perusteita noudatetaan opiskelijoita nuorten ja aikuisten lukiokoulutukseen sekä yhden tai useamman lukiokoulutukseen sisältyvän oppiaineen opintoihin (aineopiskelija) otettaessa.

Päätös